
TOIMINTAKERTOMUS 2024

1 Yleistä

Apus ry on Keski- ja Pohjois-Uudenmaan lintuharrastajien yhdistys, jonka tavoitteena on edistää lintuharrastusta sekä lintujen suojelua ja tutkimusta omalla alueella, Suomessa ja kansainvälisesti osana BirdLife-perhettä. Yhdistys järjestää toimintaa ensisijaisesti jäsenilleen, mutta toiminta on avointa myös muille linnuista ja luonnosta kiinnostuneille.

Yhdistyksen toimialue käsittää kuusi Keski- ja Pohjois-Uudenmaan kuntaa: Hyvinkää, Järvenpää, Kerava, Mäntsälä, Nurmijärvi ja Tuusula. Yhdistys tekee yhteistyötä Helsingin seudun lintutieteellisen yhdistyksen Tringan kanssa. Vuosi 2024 oli yhdistyksen 44. toimintavuosi.

2 Retket ja tapahtumat

Yhdistyksen tärkeä toimintamuoto on linturetkien ja -tapahtumien järjestäminen. Retkiryhmä koordinoi retkitoimintaa ja yhdistyksen retkikummit toimivat oppaina.

Suomen neljättä lintuatlasta pidettiin kaikessa toiminnassa esillä pitkin vuotta. Apuksen alueella Atlas-vastaavana toimii Mikko Savelainen.

17.1. pidettiin Apuksen lintuilta, teemana lintujen talviruokinta.

25.1. Järvenpääläisille pikkupartiolaisille lintuilta, vetäjänä Juha Honkala.

27.–28.1. Apuksen alueella osallistuttiin Pihabongaukseen ennätysmäisesti 734 pihalla! Yhteistä tapahtumaa ei järjestetty.

14.2. pidettiin Apuksen lintuilta, teemana olivat pöllöt.

6.3. pidettiin Apuksen lintuilta, teemana kuvaaminen puhelimella kaukoputken läpi.

27.3. oli yhdistyksen kevätkokous Järvenpäässä

11.-14.4. Retki Jurmon lintuasemasaarelle. Vetäjänä Kari Degerstedt

16.4. Julkaistiin Apuksen uusi strategia yhdistyksen kotisivuilla.

21.4. Joutsenretki Hyvinkään Ridasjärvelle (Kari Degerstedt vetäjänä).

29.4. Linturetki OAJ Nurmijärven paikallisyhdistyksen jäsenille 29.4. Nurmijärven Isosuolle.
Vetäjänä Elisa Lindgren.

30.4.-1.5. Apuksen Vappukisaan osallistuivat kaikki havaintojaan Tiiraan ilmoittaneet. Voittaja palkittiin kevättapahtumassa.

4.5. järjestettiin Tornien taisto, johon osallistuttiin Apuksen alueella kolmella tornilla (Hyvinkää Ridasjärvi, Järvenpää Kaakkola, Tuusula Huikko).

6.5. Linturetki OAJ Nurmijärven paikallisyhdistyksen jäsenille Nurmijärven Myllykoskelle.
Vetäjänä Elisa Lindgren.

14.5. Apuksen kevättapahtuma pidettiin Järvenpään Vanhankylänniemen kartanolla. Paikalla oli Foto-Fennican esittelypiste, tehtiin Lintuatlas-kävely (Mikko Savelainen) ja katsottiin Aimo Tiilikaisen kokoama kuvaesitys Apuksen lintupaikoista ja Jyrki Laaksosen kuvista. Kevättapahtumaan osallistui 75 henkilöä.

16.5. Järvenpääläisille pikkupartiolaisille järjestettiin linturetki Tuusulanjärvelle, vetäjänä Juha Honkala.

18.5. järjestettiin retki Hangon lintuasemalle (Kari Degerstedt vetäjänä).

26.5. Lintukävely Hyvinkään Sveitsin suojelualueella (Kari Degerstedt vetäjänä).

Kesä-heinäkuussa järjestettiin Apuksen kesäekopinnakisa, jossa moottorittomin kulkuneuvoin liikuttiin maastossa lintuja havinnoiden.

8.6. Yölaularjetki polkupyöräillen Tuusulanjärven ympäri (Mika Ylinen vetäjänä).

8.6. Yölaularjetki kävellen Hyvinkään Ridasjärvellä (Kari Degerstedt vetäjänä).

15.9. järjestettiin perinteinen Kukkulan kuningas-kisa, voitto Tuusulan Kulomäkeen.

10.-13.10. järjestettiin retki Jurmon lintuasemalle (Kari Degerstedt vetäjänä).

20.11. pidettiin yhdistyksen syyskokous Hyvinkäällä

6.12. järjestettiin Itsenäisyyspäivän pinnaralli

3 Suojelu- ja tutkimustoiminta

Apus toteutti kevään ja kesän aikana Hyvinkään Kytäjä Golfiin tilaaman linnustaselvityksen. Työ luovutettiin tilaajalle marraskuussa 2024. Hankkeesta vastasivat Seppo Niiranen ja Juha Honkala.

Tammikuu

- Tiedotettiin Luomuksen talvilintulaskennoista.

Maaliskuu

- Tiedotettiin Apuksen kevätkeräyksestä. Kevätkeräyksen tarkoitus oli varojen kokoaminen lintupellon vuokraamiseksi Tuusulan Rantamossa. Kevätkeräyksen tuotolla vuokrattiin kolme hehtaaria viljelysmaata.
- Ridasjärven lintutornin kunnostus saatiin toistaiseksi päätökseen, kun torniin rakennettiin vielä penkki (Kari Degerstedt ym).

Huhtikuu

- Tiedotettiin padel-kenttien vaarallisuudesta linnuille Järvenpäässä todettujen lintuonnettomuuksien jälkeen. Uutinen päätyi MTV3-uutisiin ja mm. Keski-Uusimaa lehteen. Padelyrittäjä teippautti kentän lasiseinät mainoslogoilla tyydyttävästi uutisoinnin jälkeen.
- Tiedotettiin BirdLife Suomen vuoden lajista (selkälöki).
- Tiedotettiin telkän pesimämenestyksestä edellisellä pesimäkaudella.

Toukokuu

- Toteutettiin Seittelin kosteikon ilmakehäpesivien naurulokkien tarkan parimäärän selvittämiseksi 16.5.2024 yhteistyössä Jouko Vuoren kanssa.
- Tiedotettiin Lintuatlaksesta.
- Tiedotettiin Luomuksen linja- ja pistelaskennoista.
- Tiedotettiin BirdLifen julistamasta lintujen pesimärauhasta.

Kesäkuu

- Tehtiin katselmus Hyvinkää-Karjaa radan varressa liittyen puustonpoistoihin ratakäytävän tuntumassa (Kari Degerstedt)

Syyskuu

- Tiedotettiin naurulokkien pesimäkaudesta Seittelin kosteikolla.
- Tiedotettiin kahlaajien muutosta Apuksen alueella Tiira-aineistoa analysoiden.
- Tehtiin hankehakemus Uudenmaan elyille "Monipuolisen kosteikkoluonnon ylläpitohanke Tuusulan Rantamon ja Seittelin kosteikoilla 2025-2026". Hankehakemus hyväksyttiin joulukuussa 2024, jolloin Apukselle myönnettiin noin 7 500 € hankkeen kuluihin.

Lokakuu

- 12.10. järjestettiin talkoot Tuusulan Seittelin lintusaarilla 10 talkoolaisen voimin.

Marraskuu

- Osallistuttiin BirdLifen 100-pönttöä hankkeeseen viemällä ensimmäiset 25 pönttöä maastoon.
- Annettiin lausunto Fingridin voimajohtohankkeesta Hyvinkään Kytäjä-Usmin metsäalueen halki, kohti Livinkylän peltoja.

Joulukuu

- Järjestettiin joulukeräys lintupellon vuokraamiseksi kesästä 2025 alkaen. Keräys jatkuu tammikuun loppuun.

Talvikaudella Apuksen jäsenet ylläpitivät yhdistyksen talviruokintapaikkoja Hyvinkäällä (1 kpl), Järvenpäässä (1 kpl), Nurmijärvellä (1 kpl) ja Tuusulassa (2 kpl). Mäntsälään toimitettiin NCC-Kiuru:n ruokinnalle syksyllä 2024 lahjoituksena saatua lintujen talviruokaa, jota jaettiin kaikille ruokintapaikoillemme. Yhdistys kustansi ruoat ruokinnoille ylläpitäjien toimittamia kuitteja vastaan.

Vuoden aikana tiedotettiin kansallisista linnustonseurantahankkeista (Luonnontieteellinen keskusmuseo ja BirdLife Suomi) ja toivottiin Apuksen jäsenten osallistumista näihin. Apuksen alueella laskettiin lintuja 14 talvilintureitillä ja 11 vesilintujen laskentapisteessä (Järvenpää, Mäntsälä, Tuusula). Lisäksi osallistuttiin petolintuseurantaan (3 kpl petolinturuutuja á 10 x 10 km²) ja laskettiin molemmat Apuksen toimialueella olevat vakiolinjat.

Loukkaantuneiden lintujen hoito-, pelastus- ja neuvontatapaukset työllistivät jälleen pitkin vuotta. Kaiken kaikkiaan tapauksia (noin 20) oli kuitenkin huomattavasti vähemmän kuin edellisten noin viiden vuoden aikana.

4 Nuorisotoiminta

Apuksella on käytössä alempi jäsenmaksu alle 25-vuotiaille jäsenille (13 €). Vuoden 2024 aikana X jäsentä maksoi nuorisojäsenmaksun.

5 Lintuhavainnot

Yhdistyksen havaintoarkisto 682 046 havaintoa 31.12.2024 mennessä. Arkistona toimii BirdLife Suomen ylläpitämä Tiira-lintutietopalvelu osoitteessa www.tiira.fi. Tiira on kaikille avoin palvelu, jossa voi pitää myös omaa havaintopäiväkirjaa ja selata havaintoja yhdistyksen ja koko maan alueelta. Samalla havainnot ovat yhdistyksen ja myös BirdLife Suomen käytettävissä suojele- ja tutkimustarkoituksiin.

Havainnoista koottiin tietoja jäsentiedotteeseen ja yhdistyksen nettisivuille. Havaintojen ilmoittamiseen kannustettiin mm. Vappukisan yhteydessä. Havainnoista tiedotettiin myös yhdistyksen WhatsApp-ryhmissä. Havaintoja luovutettiin BirdLife Suomelle faunistiseen ja pikkuharvinaisuuskatsaukseen. Tiiran havaintoja käytettiin vuoden aikana myös petolintuseurannan (Luomus) alueyhteenvedon kokoamisessa.

Tiiraan kirjattujen lintuhavaintojen määrä oli edellisvuoden tasolla, noin 35 650 havaintoa. Salattuja havaintoja oli vuoden aikana yhteensä 786 (2,2 %). Mielenkiintoisuus-ajan ylittäviä havaintoja kirjattiin noin 1291 kpl (3,6%).

Yhdistyksen Tiira-yhdistyskäyttäjät huolehtivat havaintoarkiston ylläpidosta mm. tekemällä 1163 koontihavaintoa ja tarkistamalla tiettyjä pikkuharvinaisuushavaintoja ja muita erityisiä havaintoja. Alueharvinaisuushavainnot tarkasti Tringan ARK ja valtakunnalliset harvinaisuushavainnot BirdLife Suomen Rariteettikomitea.

Yhdistys osallistuu useiden havainnoitsijoiden voimin Suomen neljännen Lintuatlaksen havaintojen keräämiseen. Yhdistys saavutti atlastavoitteen jo edellisenä vuotena eli kaikki alueen ruudut ovat vähintään tyydyttävästi selvitetty. Kertomusvuonna keskityttiin puutelajien etsimiseen sekä korottamaan jo olemassa olevia pesimävarmuusindeksejä. Yhdistyksen 15 atlasruudusta kahdeksan oli vuoden lopussa "hyvin" tai "erinomaisesti" selvitettyjä.

6 Viestintä

Apuksen viestintäkanavat olivat nettisivut osoitteessa <https://www.apus-birdlife.fi/>, sähköinen jäsenkirje, BirdLife-lehden yhdistyspalsta, Facebook-sivut ja Facebook-ryhmä sekä WhatsApp -ryhmät WhatsApus ja ApusHavis.

Yhdistys lähetti kuusi uutiskirjettä vuoden 2024 aikana. Uutiskirjeissä käytiin läpi ajankohtaisia uutisia ja tapahtumia. Uutiskirje on kokonaan sähköisessä muodossa.

Yhdistyksen Facebook-sivulla oli 840 seuraajaa vuoden lopussa. Sivua päivitettiin 1 -3 kertaa viikossa. Havaintoihin ja kuviin keskittyvässä Facebook-keskusteluryhmässä "Apus-foorumi" oli vuoden lopussa 230 henkilöä.

BirdLife Suomen valtakunnallisen BirdLife-jäsenlehden yhdistyspalstaa käytettiin yhdistyksen tapahtumaviestinnässä.

Tietoa lintuhavainnoista välitettiin harrastajille WhatsApp-ryhmillä.

Alueen paikallislehdet (Aamuposti ja Keski-Uusimaa) julkaisivat joitakin uutisia ajankohtaisista lintumaailman tapahtumista, joita varten yhdistyksen luottamushenkilöt antoivat lausuntoja ja haastatteluita.

7 Hallinto

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin 27.3.2024, Järvenpäässä, Järvenpää-talolla ja syyskokous Hyvinkään veteraanitalolla 20.11.2024.

Yhdistyksen toiminnasta vastasi seitsenjäseninen hallitus, joka kokoontui vuoden aikana lähikokoukseen neljä kertaa sekä kerran sähköpostikokoukseen.

Hallituksen kokoonpano 2024:

Juha Honkala, Tuusula	puheenjohtaja
Kari Degerstedt, Hyvinkää	varapuheenjohtaja
Mika Ylinen, Järvenpää	sihteeri
Petri Puolakka, Espoo	taloudenhoitaja
Susanna Kaukinen, Järvenpää	jäsen
Elisa Lindgren, Järvenpää	jäsen
Aimo Tiilikainen	jäsen

Yhdistyksen toimintaa toteuttivat hallituksen ohella kolme työryhmää, joiden jäsenet ja tehtävät olivat seuraavat:

Havaintotyöryhmä, Mikko Savelainen, Mika Asikainen, Juho Kinnunen, Petri Sola ja Petri Puolakka

- havaintokatsaukset, Tiira-lintutietopalvelu

Viestintätyöryhmä, Susanna Kaukinen, Hanna Pesanto, Ari Niiniviita.

- www-sivut, jäsentiedote, tiedottaminen

Retkityöryhmä, Kari Degerstedt, Mika Asikainen, Mika Ylinen

Toiminnantarkastajina toimivat Olli Okko ja Jouko Vuori ja varatoiminnantarkastajina Tuula Karjalainen ja Eero Vilpas.

Yhdistys on jäsenenä lintujen suojelu- ja harrastusjärjestö BirdLife Suomessa. Yhdistyksen BirdLife-edustajina toimivat Noora Andersson, Kari Degerstedt, Elisa Lindgren, Ilpo Mannerkoski ja Petri Puolakka.

Yhdistyksen Tiira-yhdistyskäyttäjinä toimivat Mika Asikainen, Kari Degerstedt, Mikko Savelainen, Petri Sola, Juho Kinnunen ja Petri Puolakka. Lisäksi Juha Honkalalla ja Tringan suojelusihteerillä oli yhdistyskäyttäjäoikeudet suojeluasioihin liittyen. Aluevastaavana toimi Mikko Savelainen.

Yhdistyksen retkikummeja olivat Kari Degerstedt, Hanna Pesanto, Mika Asikainen, Mikko Savelainen, Eero Vilpas ja Juha Honkala.

Yhdistyksen jäsenrekisteriä hoitaa BirdLife Suomen toimisto. Yhdistyksen jäsenmäärä kasvoi vuonna 2024 14 jäsenellä. Yhdistyksen jäsenmäärä vuoden lopussa oli 534, joista varsinaisia jäseniä oli 466 ja perhejäseniä 52. Yhdistyksellä oli vuoden 2024 lopussa seitsemän

kannatusjäsentä. Yhdeksän jäsentä maksoi nuorisojäsenmaksun. Jäsenmaksu oli 26 euroa varsinaisilta, 13 euroa opiskelijoilta/nuorilta ja 5 euroa perhejäseniltä. Yhdistyksen kirjanpidosta vastasi itte itte Oy.

8 Talous

Yhdistyksen talous perustuu jäsenmaksutuottoihin. Yhdistyksen tärkein voimavara on kuitenkin vapaaehtoistyö. Kaikki yhdistyksen varsinainen toiminta tehdään vapaaehtois pohjalta. Tuloja saatiin vuoden mittaan myös sekä Kytäjä Golfiin linnustoselvityksestä että kolmesta tilatusta opastuksesta.

Kuluista suurin yksittäinen oli BirdLife-jäsenmaksu, joka oli 6468,00 euroa. Muut kulut jakautuivat yhdistyksen eri toimintoihin, kuten kokouskulut, hallintokulut (jäsenrekisteri, kirjanpito & pankkikulut, nettisivut), sekä talkoo-, talviruokinta- ja muut suojelukulut.

Tilikauden tulos oli 1.988,00 euroa alijäämäinen.